

Stavovi velikogoričkih učitelja o redovitom treniranju učenica i učenika u sportskim klubovima

Tišljarić, Sarah

Master's thesis / Diplomski rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Teacher Education / Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:147:282672>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-21**

Repository / Repozitorij:

[University of Zagreb Faculty of Teacher Education - Digital repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA UČITELJSKE STUDIJE

Sarah Tišljarić

**STAVOVI VELIKOGORIČKIH UČITELJA O REDOVITOM
TRENIRANJU UČENICA I UČENIKA U SPORTSKIM
KLUBOVIMA**

Diplomski rad

Zagreb, rujan, 2022.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA UČITELJSKE STUDIJE

Sarah Tišljarić

**STAVOVI VELIKOGORIČKIH UČITELJA O REDOVITOM
TRENIRANJU UČENICA I UČENIKA U SPORTSKIM
KLUBOVIMA**

Diplomski rad

Mentor rada:

Izv. prof. dr. sc. Marija Lorger

Zagreb, rujan, 2022.

ZAHVALE

Ovaj odlomak života uljepšao, olakšao i razvedrio je moj mali krug velikih ljudi. Hvala mama i seka. Hvala curke moje. Hvala moja AP. Hvala što ste mi bile potpora s puno ljubavi, razumijevanja i s osmijehom na licu. Hvala što ste mi bile vjetar u leđa i niste dopustile da odustanem. Hvala što me činite sretnom. Hvala što vas imam i što svaki dan birate ostati uz mene. Volim vas.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. DOSADAŠNJA ISTRAŽIVANJA	8
3. CILJ I HIPOTEZE ISTRAŽIVANJA	12
3.1 Cilj istraživanja.....	12
3.2 Hipoteze istraživanja	12
4. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA	13
4.1. Uzorak ispitanika	13
4.2 Mjerni instrument i varijable	13
4.3 Postupak mjerenja.....	14
5. REZULTATI ISTRAŽIVANJA	15
5.1 Prikaz temeljnih elemenata deskriptivne statistike.....	15
5.2 Prikaz temeljnih elemenata deskriptivne statistike grada Velike Gorice	17
5.3 Prikaz temeljnih elemenata deskriptivne statistike okolnih mjesta grada Velike Gorice	19
5.4 Prikaz t-testa za nezavisne uzorke	21
6. RASPRAVA.....	23
7. ZAKLJUČAK	25
Literatura	26
Prilozi i dodatci	32
Prilog 1 – anketa	32
Izjava o izvornosti diplomskog rada	34

Stavovi velikogoričkih učitelja o redovitom treniranju učenika i učenica u sportskim klubovima

Sažetak

Redovito treniranje učenika i učenica u sportskim klubovima izvan škole dio je tradicije velikogoričkih škola što dokazuje i najnovija velikogorička titula Europski grad sporta 2023. godine. Za djecu u razvoju 3 (1., 2. i 3. razredi) ili 2 sata (4. razred) tjedno nastave Tjelesne i zdravstvene kulture u školi nije dovoljno pa je redovito treniranje učenika i učenica u sportskim klubovima izvan škole vrlo važno za njihov tjelesni, emocionalni i psihički razvoj. Cilj ovog rada bio je utvrditi stavove velikogoričkih učitelja o redovitom treniranju učenika i učenica u sportskim klubovima. Istraživanje je provedeno pomoću ankete putem Google obrasca. Anketni upitnik je sadržavao 3 opća pitanja i 9 čestica čiji su sadržaji opisivali socijalne i obrazovne karakteristike učenika sportaša. Stupnjevanje odgovora izvršeno je pomoću Likertove skale procjene od 1 do 5. Rezultati su pokazali da velikogorički učitelji motiviraju svoje učenike i učenice na redovito treniranje u sportskim klubovima izvan škole. Također su pokazali da su učenici sportaši odgovorni i motivirani za rad na nastavi. Da su kolegijalni i imaju dobre socijalne vještine. Također da teže natjecanju sa suučenicima i vršnjacima. Uz to, učenici sportaši ne očekuju da ih se poštedi zbog obveza treniranja. Rezultati su pokazali i da se učitelji ne slažu da su učenici sportaši uspješniji od svojih vršnjaka, da izvršavaju više dodatnih sadržaja za nastavu i da pokazuju interes za druga područja van sporta kojim se bave. Razlika između škola koje su sudjelovale u istraživanju nije statistički značajna. Učitelji svih velikogoričkih škola jednako doživljavaju učenike sportaše i svi ih potiču na redovito treniranje.

Ključne riječi: anketni upitnik, primarna edukacija, sportski trening izvan škole

Velika Gorica teachers' perspective on regular coaching of pupils in sports clubs

Summary

Regular training of pupils in sports clubs outside of school is a part of the tradition of Velika Gorica schools, as evidenced by Velika Gorica's latest title of the European City of Sports in 2023. For children in development, 3 (1st, 2nd and 3rd grade) or 2 hours (4th grade) of physical and health education classes per week at school is not enough, so regular training of pupils in sports clubs outside of school is very important for their physical, emotional and psychological development. The aim of this paper was to determine the views of Velika Gorica teachers regarding the regular training of pupils in sports clubs. The research was conducted using a Google form survey. The questionnaire contained 3 personal questions and 9 statements whose content described the social and educational characteristics of student athletes. Answers were graded using a Likert rating scale from 1 to 5. The results showed that Velika Gorica teachers motivate their students to train regularly in sports clubs outside of school. They also showed that student athletes are responsible and motivated to work in class. That they are collegial and have good social skills. Also to strive to compete with classmates and peers. In addition, student athletes do not expect to be spared due to training obligations. The results also showed that the teachers do not agree that student athletes are more successful than their peers, that they complete more additional content for classes and that they show interest in other areas outside of the sport they practice. The difference between the schools that participated in the research is not statistically significant. The teachers of all the Velika Gorica schools perceive student athletes equally and encourage them to train regularly.

Key words: questionnaire, primary education, sports training outside school

1. UVOD

Tjelesni razvoj najintenzivniji je u razdoblju od 6. do 14. godine života. Stoga je važna fizička aktivnost koja, znanstveno dokazano, dovodi do boljih intelektualnih sposobnosti, te se razvijaju osjećaji kompetentnosti i osobne vrijednosti (Cvenić, Nagy i Šmit, 2014). Današnji moderni sjedilački način života koban je za zdravlje. Rizik za razvoj kardiovaskularnih bolesti, pretilosti i dijabetesa se povećava (Knight, 2012 prema Knežević, Novak i Antala, 2022). S time se slažu i Nagy i Lazinica (2017) koji kao rješenje za današnji sjedilački način života smatraju tjelesnu aktivnost. Na tjelesnu aktivnost gledaju kao alat za poboljšanje zdravlja i sprječavanje bolesti kod ljudi svih dobi. Nezadovoljavanje tjelesne aktivnosti kod djece utječe na njihovo zdravlje, ali i motorički razvoj. Zbog sve lošijeg motoričkog razvoja ljudske sposobnosti za svakodnevne sposobnosti opadaju. Kohl i sur. (2012) prema Knežević, Novak i Antala (2022) tjelesnu neaktivnost smatraju pandemijom zbog toga što je četvrti uzrok smrti na svijetu. Hardman (2003) prema Benassi (2007) smatra da je potrebno motivirati učenike na redovito i aktivno treniranje sada više nego ikada prije zbog odrastanja u sjedilačkom načinu života s niskom razinom fizičke aktivnosti kod kuće od strane roditelja i u okolini te s nedovoljnom tjelesnom aktivnošću u školama. S time se slaže i Findak (1999) prema Petračić i Badrić (2007) koji navodi da je u današnjici tjelesna aktivnost ta koja je zaslužna za normalan rast i razvoj tijela i organizma u cjelini. Stoga je bitna činjenica da tjelesna aktivnost, pogotovo u razvoju, utječe čak i na sami psihosomatski status u tijelu čovjeka. Uz koštano-mišićni sustav, srčano-žilni sustav i respiratorni sustav, utječe i na tjelesnu masu i potkožno masno tkivo, ali i na smanjenje samih osjećaja anksioznosti, depresije i stresa (Mišigoj Duraković i sur., 1999; prema Telebar, 2013). Van Duse i sur. (2011) prema Paradžik, Maršić i Marušić (2014) navode da bavljenje sportom može pogodovati školskom uspjehu, a Corneliessen i Pfeifer (2007) prema Paradžik, Maršić i Marušić (2014) potvrđuju isto s obzirom na to da aktivno bavljenje sportom kod učenika znatno podiže samopouzdanje i samopoštovanje. Također bavljenje sportom razvija osjećaj odgovornosti, discipline i same socijalizacije, timski i natjecateljski duh te podiže motivaciju. Sportaši zbog bavljenja sportom imaju razvijeniji osjećaj za poštivanje pravila od svojih vršnjaka. Piché (2015) prema Ivković i Dujic (2022) je istraživanjem dokazao da djeca koja krenu rano s redovitim treniranjem imaju viši stupanj samokontrole i samodiscipline, što rezultira boljim školskim uspjehom. Dok Fejgin (1994) prema Paradžik, Maršić i Marušić (2014) tvrdi da aktivno bavljenje sportom kod učenika potiče i razvija želju za nadmetanjem i postignućem.

Ako se učenici i učenice ne bave aktivno sportom, već su tjelesno neaktivni, dolazi do neravnomjernog razvoja mišićnih grupa što može dovesti do nepravilnog tjelesnog držanja, do pretilosti učenika ili čak do rizika nastanka bolesti kardiovaskularnog sustava (Kujundžić i Paušić, 2011). Težina školske torbe kod učenika također je veoma bitna zbog njihova držanja. Djeca bi trebala nositi torbu koja je do 10% njihove težine. Uzme li se u obzir da učenici prvih razreda imaju otprilike 30 kilograma znači da torba smije biti teška maksimalno 3kg. Sama torba u današnje vrijeme teži već između 1-1.5kg, a sa svim materijalima i priborom za školski dan, ona vrlo često teži i iznad 3kg (Paušić, Kujundžić i Mihalj, 2009). A što se tiče pretilosti učenika Petrić (2009) tvrdi da su osobe s prekomjernom tjelesnom težinom sklonije zdravstvenim problemima više od osoba s normalnom tjelesnom težinom, te da je njihova svakodnevnica također otežana u fizičkom području.

Djeca koja se bave sportom uz svoje tijelo razvijaju i osobnosti vezane za sport. Osobnosti koje sportski stručnjaci povezuju sa sportašima su razvijenije socijalne vještine, veća motivacija za uspjehom i stvaranje bolje slike samoga sebe. Također sportaši razvijaju osjećaj treme. S time se slažu i Momirović i Ignjatović (1977) prema Tadić (2019) koji sportaše opisuju izrazima *grize na rezultat* i *izgubi koncentraciju u presudnom trenutku*. Bavljenje sportom razvija emocionalno stanje kod djece, to jest potiče emocije i uči kako se nositi s istima. U sportu se javljaju ugodne (radost, ponos, zadovoljstvo, itd.) i neugodne emocije (ljutnja, sram, krivica, itd.). Prema Tadić (2019) ugodne, to jest pozitivne emocije potiču sportaše da nastave sa sportom kako bi ponovo osjetili iste te emocije, dok neugodne, to jest negativne emocije sportaše potiču na rad na samome sebi i poboljšanje svojih radnji kako bi izbjegli te neugodne emocije i zamijenili ih pozitivnima. Uz razvoj tijela, osobnosti i emocija, sport pridonosi i razvijanju identiteta te kvaliteti učenikova života. No, po jednome istraživanju zaključeno je da se najčešće zbog škole, školskih obveza i neinformiranosti o sportu i njegovim dobrobitima istima učenici ne bave (Vlašić i sur., 2021). Od najranije dobi potrebno je djelovati na usvajanju pozitivnih navika i odnosa prema tjelesnom vježbanju. Na taj će se način djeca usmjeravati prema sportu i poticati na tjelesne aktivnosti kroz koja će pozitivno djelovati na rast i razvoj i ujedno smanjiti negativne učinke suvremenog načina života (Lovrić, Đolo i Kujundžić Lujan, 2021). Dubravac i Barić (2021) istraživali su prepreke bavljenjem sportom kod odraslih te je najčešći razlog upravo nedostatak navike i motivacije za bavljenjem sportskim aktivnostima. Što vodi do zaključka da na redovito i aktivno treniranje u sportskim klubovima učenike i

učenice treba motivirati i poticati od najranije dobi kako bi se stvorila navika vježbanja tijekom života. I to ne samo zbog 'dobrobiti' već i trenera koji prate, potiču i usmjeravaju motorički razvoj poštujući razvojne faze djeteta. Tako djeca ostvaruju baznu razinu razvijenosti svih motoričkih sposobnosti koje kasnije mogu nadograditi (Alpeza, Župan Tadijanov i Rastovski, 2021). S tim se slažu i Papec i Romić (2013) koji smatraju da djeca motorička znanja koja usvoje ne zaboravljaju već ona ostaju trajna dobrobit tijekom života te mogu biti korisna i tijekom situacija opasnima po život. Motoričko učenje olakšava motoričko iskustvo što znači da su učenici i učenice koji se redovito i aktivno bave sportom spremnija od učenika i učenica koji se ne bave sportom da brže, jednostavnije, lakše i točnije izvedu i usvoje nove oblike motoričkog učenja. Stoga je važno da učenici stalno usvajaju nove i raznolike kinetičke memorije s već poznatim i usvojenim motoričkim znanjima prema Sekulić, Metikoš (2007) prema Vasilj, Lorger i Tišlar (2016). Također će djeca čije je motoričko iskustvo veće vjerojatno učenju novih motoričkih zadataka pristupiti drugačije. Djeca, čija je motoričko iskustvo veće, samouvjerenija su i sigurnija u svoje pokrete i snalažljivost (Vasilj, Lorger i Tišlar, 2016).

Istraživanja koja su proučavala korelacije između razine tjelesne aktivnosti te karakteristika strukture i funkcije mozga pokazale su da vježbanje pozitivno utječe na poboljšanje kognitivne funkcije kod djece. Učenici sportaši za razliku od svojih vršnjaka nesportaša imaju veći volumen bijele tvari u traktovima te sive tvari u hipokampusu i bazalnim ganglijima. Bijela tvar je moždano tkivo koje se sastoji od živčanih stanica. Najveći trakt bijele tvari u mozgu je corpus callosum. Corpus callosum primarna je veza između dvije hemisfere mozga (Muetzel i sur., 2008 prema Vlašić i Flego Ostović, 2022) te je njegova uloga „integracija senzornih, motoričkih i kognitivnih procesa među polutkama mozga“ (Hinkley i sur., 2012 prema Vlašić i Flego Ostović, 2022, str. 527). Ukoliko je on nerazvijen, osoba ima niske kognitivne funkcije i inteligenciju. Također se nerazvijen corpus callosum povezuje s autizmom (van Eimeren, Niogi, McCandliss, Holloway i Ansari, 2008 prema Vlašić i Flego Ostović, 2022). Promjene se mogu vidjeti čak i pomoću magnetske rezonancije u prefrontalnim i parijetalnim područjima. Pri istraživanjima uočeno je da treniranje kod djece utječe u prefrontalnom području i na domenu izvršnih funkcija koje se koriste u svakodnevici pomažu u prilagodbi ponašanja u pojedinoj okolini te na samo intelektualno funkcioniranje koje rezultira i samim uspjehom u izvršavanju školskih zadataka (Tomporowski, McCullick, Pendleton i Pesce, 2015 prema Vlašić i Flego Ostović, 2022). Također se svaka nova

informacija prvo obrađuje u prefrontalnom području gdje se donose odluke, planira, rješavaju problemi i planiraju ciljevi (Spitzer i Hollmann, 2013 prema Vlašić i Flego Ostović, 2022). S time se može zaključiti da redovito i aktivno vježbanje kod djece pozitivno mijenja moždane strukture, tj. volumen hipokampusa koji je centar učenja i pamćenja. Zbog čega Hillman i sur. (2009) prema Vlašić i Flego Ostović (2022) tvrde da tjelovježba kod djece poboljšava kognitivne sposobnosti i akademska postignuća. K tomu Chaddock, Pontifex, Hillman i Kramer, 2011; Hillman, Erickson i Kramer, 2008 prema Vlašić i Flego Ostović, 2022 tvrde da treniranje pozitivno utječe i na pažnju, emocionalnu osjetljivost te na kratkoročno i dugotrajno pamćenje.

Kao već navedeno svi bi se učenici i učenice trebali baviti redovitim i aktivnim treniranjem sporta, no postoje djeca koja su nadarena ili talentirana za određeni sport. Stupanj nadarenosti uz voljni moment je također vrlo bitna stavka za aktivno bavljenje sportom. Renzulli (1986) prema Čoh, Babić, Grgić i Milanović (2018, str. 618) nadarenost definira kao „genetski urođene morfološke karakteristike, psiho-motoričke i funkcionalne sposobnosti, kognitivne i socijalne karakteristike te motivacija“. Nadarenost potiču osobe – roditelji, učitelji, treneri. Dok je talentiranost prema Malini (2010) prema Čoh i sur. (2018, str. 619) „kombinacija iznadprosječnih biomotoričkih sposobnosti, kreativnosti i intrinzične motivacije“. Nadarenu ili talentiranu djecu također treba poticati kako bi se održala dovoljna količina motivacije i izbjeglo odustajanje od treninga. Njihove najznačajnije karakteristike prema Čoh i sur. (2018, str. 619) uočljive su u kognitivnom području (na primjer logično-divergentno mišljenje, preciznost percepcije, dobro i brzo pamćenje, intelektualna i motorička efikasnost), području edukacije (na primjer visoka školska uspješnost, opća educiranost, brzo čitanje i računanje, motorička inteligencija), području motivacije (na primjer visoki nivo aspiracije, jaki interesi, visoka opća efikasnost) te u socijalno-emocionalnom području (na primjer nekonformizam, samostalnost, empatija).

Vounasis, Velhes i Galić (2022) tvrde da ako djeca gledaju svoje roditelje kako treniraju, da je veća vjerojatnost da će ona sama od sebe izraziti želju za redovitim treniranjem. Djeca roditelja sportaša sama shvate prednosti bavljenjem sportom. Čižmar i Vrdoljak (2022) tvrde da se istraživanjima pokazalo da roditelji koji samo iskazuju pozitivan stav prema redovitom treniranju ne utječu na redovito treniranje svoje djece, dok roditelji koji podržavaju djecu

tijekom redovitog treniranja potiču njihovo redovito treniranje. Također Mavra (2020) prema Ivković i Dujić (2022) navodi da djeca koja imaju roditelje koji ih podržavaju i od kojih se očekuje da budu uspješna u sportu, sport više cijene i vrednuju što ukazuje na to da roditelji imaju izuzetno bitnu ulogu kod ulaska djeteta u svijet sporta. Kad su djeca mala upravo su roditelji ti koji odlučuju kad će dijete početi trenirati, što će trenirati i kako će njegov sportski razvoj dalje teći. Tako navode i Howard i Madrigal (1990) prema Greblo i Lorger (2006) da su istraživanja pokazala da je baš roditeljska potpora ona koja je presudna za početak aktivnog treniranja nekog sporta. Dijete treba motivirati i poticati na redovito bavljenje sportom kako ne bi odustalo, a ključnu ulogu ovdje također imaju roditelji (Brown i sur. 1989.; Anderson i sur., 2003 prema Greblo i Lorger, 2006). Dijete uz dobivenu potporu treba i traži uzor. Prvi će mu uzor biti upravo roditelji. Ukoliko su roditelji sportaši ili bivši sportaši, mogu svoju djecu bolje uputiti u sport i tajne sporta te ih bolje i lakše motivirati, ali i tješiti, što je za djecu vrlo pozitivno okruženje (Vounasis i sur., 2022). Ako su roditelji nesportaši, oni moraju pozitivno potkrepljivati sportske aktivnosti svoje djece i iskazivati vjerovanja u dobrobit bavljenja sportom (Bosnar, 2003 prema Lorger i Bosnar, 2006).

Woolgar i Power (1993.) prema Greblo i Lorger (2006, str. 115) navode 3 osnovna oblika roditeljske potpore bavljenja sportom – „ona koja se može očitovati kao emocionalna podrška (na primjer djetetu u stresu), pružanje informacija (na primjer davanje savjeta) ili kao konkretna pomoć (na primjer financijska, u prijevozu i slično)“. Pod konkretnu pomoć se očekuje i da će roditelji djetetu financirati sport, osigurati sve materijalne uvjete za bavljenje sportom, te brinuti o organizaciji prehrane i prijevoza (Lorger i Bosnar, 2006). Unatoč lošoj financijskoj potpori, tj. ako je financijska potpora skromna, djeca mogu svejedno napredovati ako su roditelji motivirani za potporu djeci (Lozančić, 2004 prema Lorger i Bosnar, 2006). Zaključak o roditeljskoj podršci tijekom bavljenja sporta je da o njoj ovisi kvaliteta bavljenja sportom kod djece pogotovo u najmlađoj dobi (Brustard, 1993 prema Lorger i Bosnar, 2006).

Nagy i Lazinica (2017, str. 243) navode kako bi učitelji razredne nastave trebali biti ti koji će poticati i motivirati svoje učenike i učenice na aktivno slobodno vrijeme provedeno na otvorenom. Također bi učitelji trebali svojim učenicima „omogućiti više kretanja tijekom dana“. Dok Vidaković Samaržija i Alić (2019) smatraju da bi uz učitelje, i roditelji i drugi sudionici djetetova odrastanja trebali doprinijeti redovitom i aktivnom treniranju djece. Oni su

motivacija koja potiče na rad i zdrav život, a udaljava od suvremenih negativnih trendova. Zdravlje se veže na aktivno treniranje, stoga već i djecu treba redovito poticati na sport.

Prema podacima Europske Unije Hrvatska je na prvom mjestu po broju prekomjerne tjelesne težine (Eurostat, 2019 prema Knežević, Novak i Antala, 2022) te je stoga podatak od HZJZ (2019) prema Knežević i sur. (2022) da 58,9% djece provodi tri ili manje sati organizirane tjelesne aktivnosti poražavajući. Chaput i sur. (2020) prema Knežević i sur. (2022) tvrdi da se Svjetska zdravstvena organizacija zalaže da se djeca od 6 godine dnevno izlažu najmanje sat vremena umjereno-intenzivnoj tjelesnoj aktivnosti. Europska povelja o sportu u članku 1 tvrdi da je sport važan čimbenik ljudskog zdravlja. U članku 4, stavku 2 ističe da se moraju poduzimati odgovarajuće mjere kako bi se omogućilo svim građanima redovito bavljenje sportom. (Hardman, 2003 prema Benassi, 2007).

Potrebe, interesi i želje učenika po pitanju fizičke aktivnosti se u osnovnoj školi ne mogu udovoljiti samo nastavom Tjelesne i zdravstvene kulture koju učenici imaju 2-3 puta tjedno (Findak, 2003; prema Ružić i Babin, 2013). Učenici i učenice 1., 2. i 3. razreda nastavu Tjelesne i zdravstvene kulture imaju 105 sati godišnje (3 puta tjedno), a učenici i učenice 4. razreda 70 sati godišnje (2 puta tjedno). Nastava Tjelesne i zdravstvene kulture „ne zadovoljava biološke potrebe učenika“ niti „ima značajniji utjecaj na transformaciju njihovih sposobnosti i ostalih dimenzija ličnosti učenika“ (Ružić i Babin, 2013, str. 368). Aktivnim tjelesnim vježbanjem neovisno je li na nastavi Tjelesne i zdravstvene kulture ili u sportskom klubu, utječe se na pravilan rast i razvoj tijela. Stoga je bitno, da se tijekom bavljenja sportom, sadržaji prilagode dobi sportaša kako bi isti postigao maksimalne rezultate. Učitelj ili trener moraju biti motivatori, odnosi između djece sportaša pozitivni te mora postojati timski duh koji potiče na daljni rad i redovito vježbanje (Trajkovski, Blarežina i Višić, 2022).

Ponude sportskih aktivnosti u gradu i okolici grada Velike Gorice u sportskim klubovima je raznolika i svestrana, a okolna mjesta su odlično povezana s gradom te postoje biciklističke staze do skoro svih okolnih mjesta. Sportovi kojima se djeca mogu baviti u sportskim klubovima u Velikoj Gorici su nogomet, rukomet, košarka, odbojka, atletika, badminton, tenis, stolni tenis, plivanje, sinkronizirano plivanje, ples, kuglanje, šah, karting,

streljaštvo, borilački sportovi – Taekwondo, karate, judo, hrvanje i boks; te sportski klubovi za djecu – VG Limači i Olimpići Univerzalna sportska škola.

2. DOSADAŠNJA ISTRAŽIVANJA

Tijekom pregleda literature nije uočeno istraživanje koje se bavilo temom ovoga diplomskog rada, to jest stavovima velikogoričkih učitelja o redovitom treniranju učenica i učenika u sportskim klubovima. Stoga ćemo sada proći kroz istraživanja koja su svojom temom bliska temi ovog diplomskog rada.

Budinščak (2010) je proveo anketu o stavovima učenika o sportovima u gradu Jastrebarskom kojima bi se bavili da imaju uvjete za to. U anketi je sudjelovalo 610 učenika, od toga je 530 učenika sportaša (u sportskom klubu i rekreativno s prijateljima). Njih 316 odgovorilo je da bi se bavili sportom da postoji u Jastrebarskom, a čak 101 učenik sportaš putuje izvan grada Jastrebarskog na redovite treninge u sportski klub.

Požgaj, Belošević i Simić (2010) istraživali su motoričke sposobnosti između učenika sportaša i nespportaša, tj. između učenika koji pohađaju samo nastavu Tjelesne i zdravstvene kulture u školi i učenika koji uz nastavu Tjelesne i zdravstvene kulture u školi pohađaju dodatna dva sata tjedno univerzalnu sportsku školu. Rezultati su pokazali da postoje statistički značajne razlike u motoričkim sposobnostima u korist učenika i učenika koji sudjeluju u univerzalnoj sportskoj školi, tj. u izvanškolskim aktivnostima. Tvrde da na te promjene utječu veći broj sati tjelesnog vježbanja te pravilno odabrani trenažni operatori. Kod učenika su statistički značajne razlike bile u korist učenika sportaša u vježbama taping i bacanje medicinke. Dok su i u vježbama skok u dalj i u poligonu bili bolji od učenika nespportaša, no ne statistički značajno. Kod učenika je statistički značajna razlika bila u korist učenika sportašica u vježbi taping. A u vježbama bacanje medicinke i skok u dalj bile su bolje od učenika nespportašica, no ne statistički značajno. Razliku između rezultata učenika i učenika autori objašnjavaju kao da u toj dobi učenici i učenice drugačije reaguju na transformacijski proces zbog različitih stavova prema sportu. Učenici pristupaju motiviranije i ozbiljnije natjecanju od učenika kojima vježbanje nije toliko bitno u toj fazi života.

Badrić, Prskalo i Šilić (2011) su u školskoj godini 2008/2009 proveli istraživanje na 172 učenika, od toga 93 učenika i 79 učenica. Sudjelovale su dvije osnovne škole grada Petrinje –

Osnovna škola Petrinja (urbana sredina) i Osnovna škola Jabukovac (ruralna sredina). Cilj istraživanja bio je uvid u slobodno vrijeme učenika. Rezultat istraživanja je da učenici tijekom radnoga dana gotovo 77% vremena provedu na spavanje, higijenu, hranu, odmor, boravak u školi i izvršavajući školske obaveze. Struktura vremena tijekom radnoga dana je različita kod učenika u urbanoj i ruralnoj sredini. Učenici iz urbane sredine imaju više slobodnog vremena te ga provode u igri i sportu. Dok učenici iz ruralne sredine imaju nešto manje slobodnog vremena zbog samog putovanja od kuće do škole i obrnuto jer 95% učenika putuju u školu autobusom. Uz to učenici iz ruralne sredine nemaju skoro nikakve mogućnosti baviti se redovito sportom u nekom sportskom klubu jer ih nema njihovoj blizini, a zbog udaljenosti do grada jako se malo učenika odlučuje na upis u sportski klub. Može se zaključiti da učenici imaju malo slobodnog vremena i da ga provode u sjedilačkom načinu.

Slično istraživanje proveo je Ilišin (2003) prema Badrić, Prskalo i Šilić (2011). Njegovi rezultati su bili da 25% učenika raspolaže s 2 i manje sata slobodnog vremena na dan, a 36% učenika ima 3-4 sata slobodnog vremena na dan. Svoje slobodno vrijeme učenici najčešće koriste za gledanje televizije i slično što je nešto više od 2.5 sata dnevno.

Nikolić, Bokor i Breslauer (2008) istraživale su razliku u motoričkim sposobnostima kod učenika muškog spola u dobi od 9 do 10 godina, tj. učenika 4. razreda, koji uz nastavu Tjelesne i zdravstvene kulture redovito treniraju u izvanškolskim sportskim klubovima najmanje 2 puta tjedno. Istraživanje je trajalo godinu dana i sudjelovala su 104 učenika. Učenici su na početku istraživanja imali inicijalno mjerenje i na kraju istraživanja finalno mjerenje. Mjerili su se testovi: taping rukom, skok u dalj iz mjesta, pretklon raznožno, poligon natraške, podizanje trupa i izdržaj u visu zgibom. Rezultati su u finalnom mjerenju bili većih vrijednosti u većini testova osim u testu pretklon raznožno i izdržaj u visu zgibom. Nije potvrđena statistički značajna razlika između inicijalnog i finalnog mjerenja.

Papec i Romić (2013) provele su trogodišnje istraživanje o pohađanju izvannastavnih sportskih aktivnosti u Osnovnoj školi Retkovec za učenike od 1. do 8. razreda. Istraživanje je provedeno u školskim godinama 2009/2010, 2010/2011 i 2011/2012. Rezultati su pokazali kako tijekom prvih mjesec dana školske godine broj učenika koji aktivno sudjeluje u aktivnostima

naglo raste, a pred kraj polugodišta i preko zimskih praznika broj učenika pada. Početkom drugog polugodišta sporo raste broj učenika koji aktivno sudjeluje u sportskim aktivnostima do negdje sredine polugodišta kada stagnira. Pred kraj školske godine broj učenika opet naglo pada te ih bude manje nego na samom početku školske godine. U prvom polugodištu aktivno sudjeluje više učenika, nego u drugom polugodištu. Prskalo i sur. (2010) prema Papec i Romić (2013) smatraju kako su treneri današnjice važniji nego ikad prije. Zbog toga što se redovitim treniranjem učenika i učenica značajno smanjuju bolesti koje nastaju iz sedentarno-virtualnog načina življenja koji je u današnje vrijeme uvelike zastupljen u svim dijelovima života.

U školskoj godini 2014/2015 u Petrinji provedeno je istraživanje koji je ispitalo razvoj motoričkih sposobnosti kod učenica sportašica i učenica nespportašica u 3. razredu. Učenice sportašice imale su bolje rezultate od učenica nespportašica, tj. učenica koje kao jedinu tjelesnu aktivnost imaju nastavu Tjelesne i zdravstvene kulture. Učenice nespportašice imaju više potkožnog masnog tkiva i kožnog nabora nadlaktice od učenica sportašica (Badrić i Gašparić Baniček, 2016).

Nagy i Lazinica (2017) proveli su istraživanje i u gradu Zagrebu kako bi se utvrdilo postoji li razlika između nespportaša, sportaša koji treniraju 2-3 puta tjedno i sportaša koji treniraju 4-5 puta tjedno. Ispitane varijable bile su brzina, agilnost i koordinacija. U svakom su području najbolji, tj. najbrži bili sportaši koji treniraju 4-5 puta tjedno, zatim sportaši koji treniraju 2-3 puta tjedno, a na posljednjem su mjestu svaki put bili učenici koji se nisu bavili sportom. Ovi rezultati potvrđuju činjenicu da se motoričke sposobnosti razvijaju redovitim i aktivnim treniranjem učenika u sportskim klubovima

Ratković, Bunčić i Tomljenović (2019) u svom istraživanju potvrdili su značajne razlike kod učenika sportaša i učenika nespportaša četvrtih razreda osnovne škole u antropološkim i morfološkim obilježjima. U korist učenika sportaša vidljiva je značajna razlika u motoričkim sposobnostima, tj. u eksplozivnoj snazi kod vježbe sprint iz visokog starta na 20 metara, u repetitivnoj snazi kod vježbe podizanja trupa iz ležanja i pretklon u uskom raznoženju te u koordinaciji kod vježbe kotrljanje lopte nedominantnom rukom. Kod učenika sportaša došlo je i do promjene koja je bila uočljiva kod vježbi prenošenja pretrčavanjem. U korist učenika

nesportaša vidljive su značajne razlike u morfološkim obilježjima. Učenici nesportaši imaju više potkožnog masnog tkiva pa time i veći postotak kožnog nabora na trbuhu, kožnog nabora na nadlaktici, opsega podlaktice i kožnog nabora na leđima te su im visina i masa tijela veći od učenika sportaša.

3. CILJ I HIPOTEZE ISTRAŽIVANJA

3.1 Cilj istraživanja

Cilj ovog istraživanja bio je utvrditi stavove velikogoričkih učitelja o učenicama i učenicima sportašima koji redovito treniraju u sportskim klubovima izvan škole. (U daljnjem tekstu izraz učenici podrazumijeva da se radi i o učenicama i učenicima sportašima).

3.2 Hipoteze istraživanja

S obzirom na temeljni cilj istraživanja postavljene su dvije hipoteze:

H1 – Stavovi velikogoričkih učitelja prema treningu učenika u sportskim klubovima izvan škole bit će pozitivan.

H2 – Neće biti statistički značajnih razlika između stavova učitelja ovisno o mjestu rada.

4. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

4.1. Uzorak ispitanika

U istraživanju sudjelovalo je 54 ispitanika. Broj sudionika istraživanja i pripadnost školi prikazana je u Tablici 1.

Tablica 1

Uzorak ispitanika

Osnovna škola	Ukupan broj učitelja	Broj učitelja koji su sudjelovali u anketi	Postotak sudjelovanja
Osnovna škola Eugena Kumičića	24	7	29%
Osnovna škola Eugena Kvaternika	13	9	69%
Osnovna škola Jurja Habelića	15	12	80%
Osnovna škola Nikole Hribara	32	13	41%
Osnovna škola Novo Čiče	17	6	35%
Osnovna škola Ščitarjevo	11	7	64%
Ukupno	112	54	48%

4.2 Mjerni instrument i varijable

Za potrebe ovog istraživanja konstruiran je upitnik koji je sadržavao 3 opća pitanja i 9 tvrdnji čiji su sadržaji opisivali percepciju učitelja prema učenicima i učenicama sportašima u uspješnosti u izvršavanju radnih obveza, zainteresiranost za druga područja rada i socijalnu interakciju. Stupnjevanje odgovora izvršeno je pomoću Likertove skale procjene od 1 do 5 stupnjeva pri čemu je 1 izražavao najmanje slaganje, a 5 najviše slaganje sa sadržajem čestice upitnika. Primjer anketnog upitnika nalazi se u Prilogu 1.

4.3 Postupak mjerenja

Istraživanje je provedeno u razdoblju od 6.12.2021. do 14.3.2022. metodom ankete pomoću Google obrasca. Sudjelovanje u istraživanju bilo je anonimno i dobrovoljno te su ispitanici mogli odustati u bilo kojem trenutku.

5. REZULTATI ISTRAŽIVANJA

5.1 Prikaz temeljnih elemenata deskriptivne statistike

Tablica 2

Elementi deskriptivne statistike na cijelom uzorku ispitanika ($N = 54$)

Varijable	Sadržaj čestica upitnika	M	Min.	Max.	SD	$K - S$ p
1.	Učenici koji se bave sportom uspješniji su učenici.	3.30	1	5	0.94	.01
2.	Učenici koji se bave sportom motiviraniji su za rad.	3.48	1	5	0.84	.01
3.	Učenici koji se bave sportom odgovornije izvršavaju svoje obveze.	3.57	1	5	0.98	.05
4.	Učenici koji se bave sportom izvršavaju više dodatnih sadržaja za nastavu.	3.19	1	5	0.91	.01
5.	Učenici koji se bave sportom imaju bolje socijalne vještine.	4.07	3	5	0.75	.01
6.	Učenici koji se bave sportom teže natjecanju sa vršnjacima.	3.93	2	5	0.80	.01
7.	Učenici koji se bave sportom očekuju da im se prilagođavaju termini i sadržaji zadaća, ispita i drugih obveza.	2.65	1	5	1.18	.05
8.	Učenici koji se bave sportom ne pokazuju interes za druga područja.	2.06	1	4	0.96	.05
9.	Potičem učenike da se redovito bave sportom.	4.52	3	5	0.69	.01

Legenda: aritmetička sredina (M), minimalan rezultat (Min.), maksimalan rezultat (Max.), standardna devijacija (SD), Kolmogorov – Smirnov test normalnosti raspodjele rezultata ($K - S$) na razini značajnosti od 0.05 (p)

Rezultati prikazani u Tablici 2 pokazuju da učitelji imaju pozitivan stav o učenicima i učenicama sportašima koji treniraju u sportskim klubovima izvan škole. U pozitivnoj percepciji posebno se ističe želja za poticanjem učenika na bavljenje sportom jer je ta tvrdnja potkrijepljena s vrlo visokom prosječnom vrijednošću od 4.52 što je gotovo maksimalan rezultat. Također su učitelji prepoznali da učenici sportaši imaju razvijene socijalne vještine (4.07) kao i da teže nadmetanju s vršnjacima (3.93) pa i odgovornost u izvršavanju obveza (3.57). Što se tiče motivacije za rad može se reći da većina učitelja misli da su motiviraniji od

vršnjaka (3.48). Međutim, tvrdnja da su uspješniji učenici (3.30) i da izvršavaju više dodatnih sadržaja (3.19) nije potkrijepljena visokim vrijednostima, odnosno pokazala je neodlučnost učitelja kod percepcije ove dvije varijable. Pozitivnoj percepciji međutim doprinose niske vrijednosti rezultata čestica koje opisuju očekivanje privilegiranog statusa učenika sportaša (2.65) kao i nezainteresiranost učenika sportaša za druga područja rada (2.06).

5.2 Prikaz temeljnih elemenata deskriptivne statistike grada Velike Gorice

Tablica 3

Elementi deskriptivne statistike – učiteljice i učitelji iz škola u Velikoj Gorici (N = 41)

Varijable	Sadržaj čestica upitnika	M	Min.	Max.	SD
1.	Učenici koji se bave sportom uspješniji su učenici.	3.32	1	5	0.85
2.	Učenici koji se bave sportom motiviraniji su za rad.	3.44	1	5	0.84
3.	Učenici koji se bave sportom odgovornije izvršavaju svoje obveze.	3.49	1	5	0.90
4.	Učenici koji se bave sportom izvršavaju više dodatnih sadržaja za nastavu.	3.17	1	5	0.92
5.	Učenici koji se bave sportom imaju bolje socijalne vještine.	4.02	3	5	0.76
6.	Učenici koji se bave sportom teže natjecanju sa vršnjacima.	3.95	2	5	0.80
7.	Učenici koji se bave sportom očekuju da im se prilagođavaju termini i sadržaji zadaća, ispita i drugih obveza.	2.80	1	5	1.14
8.	Učenici koji se bave sportom ne pokazuju interes za druga područja.	2.15	1	4	0.96
9.	Potičem učenike da se redovito bave sportom.	4.56	3	5	0.67

Legenda: aritmetička sredina (M), minimalan rezultat (Min.), maksimalan rezultat (Max.), standardna devijacija (SD)

Rezultati prikazani u Tablici 3 pokazuju da učitelji iz grada Velike Gorice imaju veoma pozitivan stav o učenicima i učenicama sportašima koji treniraju u sportskim klubovima izvan škole. Učitelji iz grada Velike Gorice potiču svoje učenike i učenice na redovito bavljenje sportom u slobodno vrijeme što dokazuju s prosječnom vrijednošću 4.56. Također se u pozitivnoj percepciji prepoznaje da su velikogorički učitelji prepoznali da su socijalne vještine sportaša (4.02) bolje od učenika nesportaša te da teže natjecanju s vršnjacima (3.95). Učenici sportaši su po stavovima velikogoričkih učitelja odgovorniji pri izvršavanju svojih obveza (3.49) i motiviraniji za rad (3.44). Učiteljice i učitelji se nisu u potpunosti mogli odlučiti o tvrdnji da su učenici sportaši uspješniji (3.32) od svojih vršnjaka nesportaša i da izvršavaju više dodatnih sadržaja za nastavu (3.17). Ipak iskazane vrijednosti kreću se prema gore pa se može reći da je i ovdje iskazan pozitivan stav prema učenicima sportašima. Pozitivnoj percepciji

učitelja doprinose niske vrijednosti rezultata čestica koje opisuju određenu dozu privilegiranog statusa učenika sportaša. To pokazuje da učenici sportaši u ovom uzorku ipak djelomično očekuju prilagođene termine i sadržaje svojih školskih obveza zbog izbivanja radi sportskih obveza (2.80), ali i da pokazuju interes i za druga područja rada.

5.3 Prikaz temeljnih elemenata deskriptivne statistike okolnih mjesta grada Velike Gorice

Tablica 4

Elementi deskriptivne statistike – učitelji iz škola u okolici Velike Gorice ($N = 13$)

Varijable	Sadržaj čestica upitnika	<i>M</i>	Min.	Max.	<i>SD</i>
1.	Učenici koji se bave sportom uspješniji su učenici.	3.23	1	5	1.24
2.	Učenici koji se bave sportom motiviraniji su za rad.	3.66	2	5	0.87
3.	Učenici koji se bave sportom odgovornije izvršavaju svoje obveze.	3.85	1	5	1.21
4.	Učenici koji se bave sportom izvršavaju više dodatnih sadržaja za nastavu.	3.23	1	5	0.93
5.	Učenici koji se bave sportom imaju bolje socijalne vještine.	4.23	3	5	0.73
6.	Učenici koji se bave sportom teže natjecanju sa vršnjacima.	3.85	3	5	0.80
7.	Učenici koji se bave sportom očekuju da im se prilagođavaju termini i sadržaji zadaća, ispita i drugih obveza.	2.15	1	4	1.21
8.	Učenici koji se bave sportom ne pokazuju interes za druga područja.	1.77	1	3	0.93
9.	Potičem učenike da se redovito bave sportom.	4.38	3	5	0.77

Legenda: aritmetička sredina (*M*), minimalan rezultat (*Min.*), maksimalan rezultat (*Max.*), standardna devijacija (*SD*)

Rezultati prikazani u Tablici 4 pokazuju da učitelji iz okolnih mjesta grada Velike Gorice također imaju pozitivan stav o učenicima i učenicama sportašima koji treniraju u sportskim klubovima izvan škole. U pozitivnoj percepciji posebno se ističu čestice koje opisuju poticanje učenika na redovito bavljenje sporta (4.38) i da učenici sportaši imaju bolje socijalne vještine od svojih vršnjaka (4.23). Učitelji iz okolnih mjesta Velike Gorice prepoznali su da učenici koji se redovito bave sportom odgovornije izvršavaju svoje obveze (3.85), ali i da teže natjecanju s vršnjacima (3.85). Kod same motivacije za rad, učitelji su prepoznali da su učenici sportaši motiviraniji za rad (3.66) od svojih vršnjaka nesportaša. Učitelji su bili neodlučni, ali i skloniji stavu da su učenici sportaši uspješniji učenici (3.23) i da su spremni izvršavati više dodatnih sadržaja za nastavu (3.23). To pokazuju prosječne vrijednosti njihovih odgovora koje prelaze 3.0 u navedenim česticama. Pozitivnoj percepciji učitelja prema učenicima sportašima

doprinose i niske vrijednosti odgovora koji opisuju očekivanja privilegiranog statusa učenika sportaša (2.15) i vrlo niska razina nezainteresiranosti za druga područja rada (1.77).

5.4 Prikaz t-testa za nezavisne uzorke

Tablica 5

Rezultati t-testa na uzorku učitelja iz grada Velike Gorice ($N = 41$) i učitelja iz okolnih mjesta ($N=13$)

Varijable	Sadržaj čestica upitnika	$M1$	$M2$	t	df	p
1.	Učenici koji se bave sportom uspješniji su učenici	3.32	3.23	0.28	52	0.78
2.	Učenici koji se bave sportom motiviraniji su za rad	3.44	3.66	-0.66	52	0.52
3.	Učenici koji se bave sportom odgovornije izvršavaju svoje obveze	3.49	3.85	-1.15	52	0.26
4.	Učenici koji se bave sportom izvršavaju više dodatnih sadržaja za nastavu	3.17	3.23	-0.20	52	0.84
5.	Učenici koji se bave sportom imaju bolje socijalne vještine.	4.02	4.23	-0.86	52	0.39
6.	Učenici koji se bave sportom teže natjecanju sa vršnjacima.	3.95	3.85	0.41	52	0.68
7.	Učenici koji se bave sportom očekuju da im se prilagođavaju termini i sadržaji zadaća, ispita i drugih obveza.	2.80	2.15	1.76	52	0.08
8.	Učenici koji se bave sportom ne pokazuju interes za druga područja.	2.15	1.77	1.24	52	0.22
9.	Potičem učenike da se redovito bave sportom.	4.56	4.38	0.80	52	0.43

Legenda: aritmetička sredina – Velika Gorica ($M1$), aritmetička sredina – okolica grada Velike Gorice ($M2$), stupnjevi slobode (df), razina značajnosti (p), ukupan broj ispitanika grada Velike Gorice (VG), ukupan broj ispitanika okolice grada Velike Gorice (Ok.)

Rezultati t-testa za neovisne uzorke prikazani u Tablici 5 pokazuju da nisu uočene statistički značajne razlike između učitelja iz grada Velike Gorice ($N=41$) i učitelja koji rade u okolnim mjestima ($N=13$). Najmanja razlika u stavovima učitelja je u percepciji izvršavanja dodatnih sadržaja za nastavu (0.84) te u percepciji uspješnosti učenika sportaša u odnosu na svoje vršnjake (0.78). Dok je razlika stavova učitelja nešto veća kod čestica da učenici sportaši

imaju bolje razvijene socijalne vještine (0.39), da odgovornije izvršavaju svoje vlastite obveze (0.26) te da nemaju interes za druga područja (0.22). Blizu statistički značajnoj razlici je percepcija učitelja kod očekivanja učenika sportaša za prilagođavanje termina i sadržaja školskih obveza zbog statusa sportaša (0.08). Učitelji iz gradske sredine možda se češće susreću s takvim zahtjevima učenika sportaša (2.80) od svojih kolega iz okolnih škola (2.15).

6. RASPRAVA

Rezultati istraživanja potvrdili su pozitivne stavove velikogoričkih učitelja prema redovitom treniranju učenika u sportskim klubovima izvan škole čime je potvrđena hipoteza 1 (H1). S obzirom na to da rezultati t-testa nisu pokazali statistički značajne razlike u stavovima učitelja iz grada Velike Gorice i njihovih kolega iz okolnih mjesta, hipoteza dva (H2) koja kaže da neće biti statistički značajnih razlika između stavova učitelja ovisno o mjestu rada se također prihvaća. Može se stoga reći da velikogorički učitelji, neovisno o mjestu gdje se njihove škole nalaze, iskazuju vrlo slične stavove prema učenicima sportašima koji aktivno treniraju u sportskim klubovima izvan škole. To se posebno očituje u motiviranju i poticanju učenika na redovito treniranje u sportskim klubovima.

Van Duse i sur. (2011) prema Paradžik i sur. (2014) smatraju da redovito treniranje može pogodovati školskom uspjehu, no velikogorički učitelji nisu potpuno suglasni s tvrdnjom da su učenici sportaši puno uspješniji učenici iako imaju pozitivno razmišljanje o tome ($M = 3.30$). Corneliessen i Pfeifer (2007) prema Paradžik i sur. (2014) tvrde da su učenici sportaši motiviraniji, odgovorniji i socijaliziraniji, s čime se slažu i velikogorički učitelji. Fejgin (1994) prema Paradžik i sur. (2014) tvrdi da su učenici sportaši skloniji nadmetanju i da imaju veću želju za postignućem što potvrđuju i stavovi velikogoričkih učitelja, a i Momirović i Ignjatović (1977) prema Tadić (2019) koji sportaše opisuju izrazom *grize na rezultat*. Nagy i Lazinica (2017) i Vidaković Samaržija i Alić (2019) zalažu se za to da učitelji razredne nastave trebaju poticati i motivirati svoje učenike i učenice na redovito bavljenje sportom. To je i stav velikogoričkih učitelja s obzirom na to da se ta tvrdnja posebno ističe u pozitivnoj percepciji s gotovo maksimalnim rezultatom.

Rezultati t-testa za neovisne uzorke na temelju učitelja iz grada Velike Gorice i učitelja iz okolice Velike Gorice ne prikazuju statistički značajne razlike. Najveća razlika u stavovima je kod čestice koja opisuje da učenici sportaši očekuju prilagođavanje njihovih školskih obveza zbog sporta. Jedino bi učenici koji imaju status sportaša trebali očekivati prilagođavanje. Učenici u osnovnim školama dobivaju status sportaša na temelju svojih sportskih rezultata koje je odobrilo Razredno vijeće. Dok je najmanja razlika u stavovima da učenici sportaši izvršavaju više dodatnih sadržaja za nastavu od svojih vršnjaka, no ista nije potkrijepljena visokim vrijednostima, to jest pokazala je neodlučnost učitelja grada Velike Gorice i okolice Velike Gorice kod percepcije ove čestice. Rezultat t-testa za česticu koja opisuje bolje socijalne vještine kod učenika sportaša pokazuje nešto veću vrijednost od prethodne, ali za razliku od

iste potkrijepljena je s visokim vrijednostima svih velikogoričkih učitelja. Slično je i kod čestice koja opisuje natjecanje s vršnjacima. S time se slažu i Požgaj i sur. (2010) koji tvrde da učenici sportaši pristupaju motiviranije i ozbiljnije natjecanju od učenika nesportaša.

7. ZAKLJUČAK

Cilj provedenog istraživanja bio je istražiti stavove učitelja grada Velike Gorice i okolice prema sudjelovanju učenika u redovitom treniranju učenica i učenika u sportskim klubovima izvan škole. Također se htjelo istražiti ima li razlike između stavova učitelja ovisno o mjestu rada, to jest u gradu ili u okolici. Rezultati su potvrdili isključivo pozitivne stavove svih velikogoričkih učitelja te da razlike između grada i okolice skoro pa i nema. Učenici sportaši su prema istraživanju odgovorniji, motiviraniji i uspješniji za školske obaveze od svojih vršnjaka nesportaša, a ujedno imaju i bolje socijalne vještine. Ovi rezultati potvrđuju činjenice o psihološkom, emocionalnom i fizičkom razvoju sportaša. Na temelju toga se može zaključiti da su velikogorički učitelji svjesni dobrobiti sporta te da uočavaju razlike između učenika sportaša i nesportaša. S time se može zaključiti i da se redovitim praćenjem sportaša mogu izdvojiti sve pozitivne i negativne strane aktivnim bavljenjem sportom bez dodatne literature. Smatram da su rezultati istraživanja pozitivni u korist učenika sportaša zbog motiviranih i educiranih učitelja te grada Velike Gorice koji ulaže u sportske aktivnosti i aktivno promovira sportski život.

Literatura

- Alpeza, J., Župan Tadijanov, D., Rastovski, D. (2021). Višestrani razvoj mladih sportaša. U V. Babić i T. Trošt Bobić (Ur.), *Zbornik radova 29. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske Pedagoške kompetencije u kineziologiji* (str. 948-952). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Badrić, M., Gašparić Baniček, Z. (2016). Utjecaj dodatne tjelesne aktivnosti na razvoj motoričkih sposobnosti učenica. U V. Findak (Ur.), *Zbornik radova 25. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Kineziologija i područja edukacije, sporta, sportske rekreacije i kineziterapije u razvitku hrvatskog društva* (str. 93-99). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Badrić, M., Prskalo, I., Šilić, N. (2011). Razlike u strukturi slobodnog vremena između učenika urbanih i ruralnih područja. U I. Prskalo i D. Novak (Ur.), *Zbornik radova 6. Kongres FIEP-a Europe – Tjelesna i zdravstvena kultura u 21. stoljeću – kompetencije učenika* (str. 58-64). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Benassi, L. (2007). Sudjelovanje u izvanškolskim aktivnostima i njihova povezanost sa stavom prema sportu i navikama pušenja. U V. Findak (Ur.), *Zbornik radova 16. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Antropološke, metodičke, metodološke i stručne pretpostavke rada u područjima edukacije, sporta, sportske rekreacije i kineziterapije* (str. 62-67). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Budiščak, M. (2010). Procjena stanja i perspektiva sporta za učenike O. Š. „Ljubo Babić” u Jastrebarskom. *Zbornik radova 19. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Individualizacija rada u područjima edukacije, sporta, sportske rekreacije i kineziterapije* (str. 413-418). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Cetinić, J., Petrić, V., Vidaković Samaržija, D. (2011). Urbano ruralne razlike antropometrijskih obilježja, motoričkih i funkcionalnih sposobnosti te motoričkih dostignuća (skokovi, trčanja i bacanja) učenika rane školske dobi. U V. Findak (Ur.), *Zbornik radova 20. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Dijagnostika u*

- područjima edukacije, sporta, sportske rekreacije i kineziterapije* (str. 233-238). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Cvenić, J., Nagy, G., Šmit, D. (2014). Razlike u motivaciji za nastavu tjelesne i zdravstvene kulture između redovnih učenika i učenika koji dodatno pohađaju izvannastavne sportske aktivnosti – „vikendom u sportske dvorane“ u oš pavleka miškine. U V. Findak (Ur.), *Zbornik radova 23. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Kineziološke aktivnosti i sadržaji za djecu, učenike i mladež s teškoćama u razvoju i ponašanju te za osobe s invaliditetom* (str. 185-190). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Čepo, B., Gregurić, J. (2022). Koncept univerzalne sportske škole: je li potreban?. U G. Leko (Ur.), *Zbornik radova 30. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Kineziologija u Europi Izazovi promjena* (str. 707-713). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Čižmar, T., Vrdoljak, T. (2022). Utjecaj stava roditelja o tjelesnoj aktivnosti na tjelesnu aktivnost djece. U G. Leko (Ur.), *Zbornik radova 30. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Kineziologija u Europi Izazovi promjena* (str. 714-722). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Čoh, M., Babić, V., Grgić, D., Milanović, D. (2018). Kako prepoznati djecu talentiranu za sport. U V. Babić (Ur.), *Zbornik radova 27. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Primjeri dobre prakse u područjima edukacije, sporta, sportske rekreacije i kineziterapije* (str. 618-625). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Dubravac, J., Barić, R. (2021). Kvaliteta života i prepreke za bavljenje sportom ili rekreacijom. U V. Babić i T. Trošt Bobić (Ur.), *Zbornik radova 29. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Pedagoške kompetencije u kineziologiji* (str. 763-773). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Greblo, Z., Lorger, M. (2006). Roditeljska potpora djeci u momčadskim i ostalim sportovima. U V. Findak (Ur.), *Zbornik radova 15. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Kvaliteta rada u područjima edukacije, sporta i sportske rekreacije* (str. 115-120). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.

- Ivković, G., Dujić, I. (2022). Potpora roditelja djeci u provođenju i izboru tjelesne aktivnosti. U G. Leko (Ur.), *Zbornik radova 30. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Kineziologija u Europi Izazovi promjena* (str. 730-737). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Knežević, A., Novak, D., Antala, B. (2022). Usporedba satnice nastavnog predmeta tjelesne i zdravstvene kulture u Republici Hrvatskoj sa susjednim zemljama. U G. Leko (Ur.), *Zbornik radova 30. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Kineziologija u Europi Izazovi promjena* (str. 263-268). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Kujundžić, H., Paušić, J. (2011). Tipovi tjelesnog držanja u djece razredne nastave. U V. Findak (Ur.), *Zbornik radova 20. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Dijagnostika u područjima edukacije, sporta, sportske rekreacije i kineziterapije* (str. 133-138). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Lorger, M., Bosnar, K. (2006). Mjerna svojstva skale roditeljske potpore u sportu učenika osnovne škole. U V. Findak (Ur.), *Zbornik radova 15. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Kvaliteta rada u područjima edukacije, sporta i sportske rekreacije* (str. 162-167). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Lovrić, F., Đolo, K., Kujundžić Lujan, I. (2021). Povezanost između tjelesne aktivnosti i sedentarnog ponašanja s izvođenjem testova za procjenu biotičkih motoričkih znanja kod djece mlađe školske dobi. U V. Babić i T. Trošt Bobić (Ur.), *Zbornik radova 29. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Pedagoške kompetencije u kineziologiji* (str. 571-577). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Nagy, G., Lazinica, B. (2017). Razlike u motoričkim sposobnostima djece (9-10 godina) nesportaša, nogometaša u otvorenoj školi te selekciji prvoligaškog nogometnog kluba. U V. Findak (Ur.), *Zbornik radova 26. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Kineziološke kompetencije u područjima edukacije, sporta, sportske rekreacije i kineziterapije* (str. 243-248). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Nikolić, I., Bokor, I., Breslauer, N. (2008). Utjecaj eksperimentalnog tretmana na neke

- motoričke sposobnosti učenika četvrtog razreda osnovne škole. U B. Neljak (Ur.), *Zbornik radova 17. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Stanje i perspektiva razvoja u područjima edukacije, sporta, sportske rekreacije i kineziterapije* (str. 154-157). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Papec, M., Romić, T. (2013). Analiza učestalosti pohađanja izvannastavnih sportskih aktivnosti učenika osnovne škole retkovec. U V. Findak (Ur.), *Zbornik radova 22. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Organizacijski oblici rada u područjima edukacije, sporta, sportske rekreacije i kineziterapije* (str. 356-360). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Paradžik, P., Maršić, T., Marušić, S. (2014). Razlike u školskom uspjehu učenika iz različitih sportova. U V. Findak (Ur.), *Zbornik radova 23. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Kineziološke aktivnosti i sadržaji za djecu, učenike i mladež s teškoćama u razvoju i ponašanju te za osobe s invaliditetom* (str. 137-141). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Paušić, J., Kujundžić, H., Mihalj, N. (2009). Povezanost bolnog sindroma kralježnice i težine školske torbe u djece razredne nastave. U B. Neljak (Ur.), *Zbornik radova 18. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Metodčki organizacijski oblici rada u područjima edukacije, sporta, sportske rekreacije i kineziterapije* (str. 207-213). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Petračić, T., Badrić, M. (2007). Razlike u antropološkim obilježjima učenika osnovnih škola u urbanim i ruralnim sredinama na području od posebne državne skrbi. U V. Findak (Ur.), *Zbornik radova 16. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Antropološke, metodičke, metodološke i stručne pretpostavke rada u područjima edukacije, sporta, sportske rekreacije i kineziterapije* (str. 178-182). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Petrić, V. (2009). Povezanost indeksa tjelesne mase i funkcionalnih sposobnosti te razlike u istima između učenika urbanih naselja i ruralnih sredina. U B. Neljak (Ur.), *Zbornik radova 18. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Metodčki organizacijski oblici rada u područjima edukacije, sporta, sportske rekreacije i kineziterapije* (str. 214-220). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.

- Požgaj, D., Belošević, D., Simić, O. (2010). Razlike između učenika različite angažiranosti u motoričkim aktivnostima u pokazateljima motoričkih sposobnosti. U V. Findak (Ur.), *Zbornik radova 19. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Individualizacija rada u područjima edukacije, sporta, sportske rekreacije i kineziterapije* (str. 166-171). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Ratković, N., Bunčić, K., Tomljenović, B. (2019). Razlike učenika sportaša i nesportaša četvrtog razreda razredne nastave u antropološkim obilježjima. U V. Babić (Ur.), *Zbornik radova 28. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – „Odgovor kineziologije na suvremeni način života“* (str. 474-479). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Ružić, E., Babin, B. (2013). Izvannastavni i izvanškolski organizacijski oblici rada u funkciji ostvarivanja cilja i zadaća tjelesne i zdravstvene kulture. U V. Findak (Ur.), *Zbornik radova 22. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Organizacijski oblici rada u područjima edukacije, sporta, sportske rekreacije i kineziterapije* (str. 368-370). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Tadić, K. (2019). Emocionalni procesi izazvani sportskom aktivnošću. U V. Babić (Ur.), *Zbornik radova 28. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – „Odgovor kineziologije na suvremeni način života“* (str. 534-540). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Telebar, B. (2013). Angažiranost učenika u izvannastavnim i izvanškolskim sportsko-rekreativnim aktivnostima. U V. Findak (Ur.), *Zbornik radova 22. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Organizacijski oblici rada u područjima edukacije, sporta, sportske rekreacije i kineziterapije* (str. 378-384). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Tomljenović, B., Tomljenović, F. (2005). Procjena razlika morfoloških obilježja učenika prvih razreda osnovnih škola u lici. U V. Findak (Ur.), *Zbornik radova 14. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Informatizacija u područjima edukacije, sporta i sportske rekreacije* (str. 129-133). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.

- Trajkovski, B., Blarežina, Đ., Višić, G. (2022). Dijagnosticiranje, prognoziranje i vrednovanje kinantropoloških obilježja, motoričkih znanja i motoričkih postignuća učenika drugog razreda osnovne škole. U G. Leko (Ur.), *Zbornik radova 30. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Kineziologija u Europi Izazovi promjena* (str. 516-523). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Vasilj, S., Lorger, M., Tišlar, M. (2016). Motoričko učenje svladavanja složenih kinezioloških zadataka u nizu kod devetogodišnjaka. U V. Findak (Ur.), *Zbornik radova 25. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Kineziologija i područja edukacije, sporta, sportske rekreacije i kineziterapije u razvitku hrvatskog društva* (str. 304-310). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Vidaković Samaržija, D., Alić, J. (2019). Dobne razlike u razini tjelesne aktivnosti i statusu uhranjenosti učenika mlađe školske dobi. U V. Babić (Ur.), *Zbornik radova 28. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – „Odgovor kineziologije na suvremeni način života“* (str. 501-506). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Vlašić, J., Flego Ostović, M. (2022). Utjecaj tjelesnog vježbanja na razvoj mozga. U G. Leko (Ur.), *Zbornik radova 30. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Kineziologija u Europi Izazovi promjena* (str. 524-531). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Vlašić, L., Jelaska, R., Rajković Vuletić, P., Krković, N., Čavala, M. (2021). Razlike u nekim antropološkim obilježjima dječaka koji se bave nekim sportskim igrama s loptom i onih koji se ne bave nikakvom izvanškolskom tjelesnom aktivnošću. U V. Babić i T. Trošt Bobić (Ur.), *Zbornik radova 29. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Pedagoške kompetencije u kineziologiji* (str. 297-302). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.
- Vounasis, D., Velhes, N., Galić, M. (2022). Roditelji sportaši – presudan faktor za uspjeh djeteta u sportu u hrvatskoj. U G. Leko (Ur.), *Zbornik radova 30. Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske – Kineziologija u Europi Izazovi promjena* (str. 1375-1381). Zagreb: Hrvatski kineziološki savez.

Prilozi i dodatci

Prilog 1 – anketa

Stavovi velikogoričkih učitelja o redovitom treniranju učenica i učenika u sportskim klubovima

Poštovani,

Za potrebe izrade diplomskoga rada provodi se istraživanje čija je tema redovito i aktivno treniranje kod učenika. Sudjelovati mogu svi učitelji koji rade u velikogoričkim osnovnim školama. Molim Vas da izdvojite maksimalno 10 minuta i anonimno odgovorite na pitanja. Svi prikupljeni podaci će biti analizirani grupno i potpuno anonimno.

Sudjelovanje u istraživanju je u potpunosti dobrovoljno i možete odustati u bilo kojem trenutku bez posljedica, jednostavnim izlaskom iz upitnika.

Dovršetkom upitnika i njegovom predajom dajete svoju suglasnost za sudjelovanje u ovom istraživanju.

Iskreno zahvaljujem na suradnji,

Studentica Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu,
Učiteljski studij, smjer njemački jezik,
Sarah Tišljarić

1. Spol:

- Ž
- M

2. Koliko dugo radite kao učitelj?

- 0-5 godina
- 5-10 godina
- 10-15 godina
- 15-20 godina
- 20-25 godina
- 25-30 godina
- 30-35 godina
- 35+ godina

3. Naziv škole u kojoj radite:

Pitanja su vezana za učenike sportaše koji se aktivno i redovito bave sportom u nekom klubu.

Molim Vas pažljivo pročitajte svaku tvrdnju prije nego što odgovorite te na skali od 1 od 5 procijenite koliko se slažete s navedenim tvrdnjama. Odgovorite prema onome što se stvarno odražava kroz Vaše iskustvo, a ne ono što mislite da bi trebalo biti.

- 1 – Uopće se ne slažem
- 2 – Malo se ne slažem
- 3 – Niti se slažem, niti se ne slažem
- 4 – Uglavnom se slažem
- 5 – U potpunosti se slažem

	1	2	3	4	5
1. Učenici koji se bave sportom uspješniji su učenici.					
2. Učenici koji se bave sportom motiviraniji su za rad.					
3. Učenici koji se bave sportom odgovornije izvršavaju svoje obveze.					
4. Učenici koji se bave sportom izvršavaju više dodatnih sadržaja za nastavu.					
5. Učenici koji se bave sportom imaju bolje socijalne vještine.					
6. Učenici koji se bave sportom teže natjecanju sa vršnjacima.					
7. Učenici koji se bave sportom očekuju da im se prilagođavaju termini i sadržaji zadaća, ispita i drugih obveza.					
8. Učenici koji se bave sportom ne pokazuju interes za druga područja.					
9. Potičem učenike da se redovito bave sportom.					

Hvala Vam na sudjelovanju!

Ukoliko ste zainteresirani za rezultate istraživanja pošaljite upit na saratisl8e@gmail.com te će Vam se po završetku istraživanja dostaviti diplomski rad.

Izjava o izvornosti diplomskog rada

Izjavljujem da je moj diplomski rad izvorni rezultat mojeg rada te da se u izradi istoga nisam koristila drugim izvorima osim onih koji su u njemu navedeni.

(vlastoručni potpis studenta)